



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Theologia Universa**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Cap. VII. De Gratia, Justificatione, Merito.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38477

f. Per non usum spatio ad præscriptionem sufficienti.

Plura de Legibus hic reperiuntur, ubi infra in Tomo II. Tract. V. agitur de PRÆCEPTIS, præter ea quæ in Tract. I. de Legibus contineri supra indicavimus.

CAPUT VII.

De Gratia, Justificatione, Merito.

§. I.

De Gratia Divina Actuali, & quorundam circa eam censuris.

DE Gratia, & controversiis singulis illam hoc tempore concernentibus in hoc Opere accurate tractatur supra Tom. I. Tract. II. pag. 59. ubi referuntur & refutantur errores modernorum Hereticorum de gratia. & pag. 61. refelluntur de ea 5. propositiones Jansenii. Et in eodem Tomo I. Part. II. Controversia 4. pag. 121. & seq. de Gratia, explicatur illius natura, divisio, errores Pelagianorum &c. status puræ naturæ, & controversia omnes de gratia sufficienti, efficaci, viribus naturæ siue gratiæ, &c. Uti & in hac materia Diplomata Pontificum circa Doctrinam Basi, & Jansenii pag. 141.

Tantum hic restat notandum, 1. Quam evidenter auctoritate Apostolica refellantur illi qui audent per contumelias aut censuras infectari sententiam, quam supra explicuimus Tomo. I. Part. II. Contr. 7. pag. 128. de gratiæ efficacia, prædeterminationi phyticæ, & quibusdam aliis contrariæ, & scientiæ Mediæ innata.

Infectatur eam præ multis Jansenius Ipten. Tom. I. de hæresi Pelagiana cap. 9. dicens, illam esse Massiliensium, & non esse gratiæ prædicationem, sed proditio-nem. Et Xantes Mariales Tomo 4. relect. 15. sect. 1. scribens, non esse Jesuitarum, sed Pelagii inventum: & relect. 16. sect. 2. esse novum figmentum, novum & hæreticum monstrum. Ac recentius Pseudophilalethes in suo Thomistarum triumpho &c. asserens, esse fucatam, deformem, museipulam pedibus insipientium, & zizaniam in medio tritici.

Contra hunc scripsit Duaci Franc. Fourmestraux in sua justa defensione adversus convicia &c. Et contra alios Impugnatores, Annatus, de scientiæ mediæ disp. 4. cap. 1. &c. Petrus à S. Josepho in Concordia suavi disp. 4. sect. 4. Paulus Leonhardi part. 1. sect. 1. 2. & 3. Ripalda, de ente supernaturali disp. 113. sect. 9. & seq. Gabriel de Hen-tao, in scientiæ mediæ historice propugnata, Event. 1. 2. & seq. in edit. 2.

Quin etiam contra infectationes aut censuras hujus scientiæ apud Auctores prædictos aliosque, profertur gravissima Pontificum Decreta. In edicto Sixti V. per Calatinum anno 1598. præcipitur sub anathemate, ne quis in controversia de prædeterminatione & gratiæ opinionem suæ contrariam ullâ censurâ notet.

In Decreto Clementis VIII. permittitur ut ambarum partium Magistrum suam liberè opinionem de gratiæ præsentia, & prædeterminationis efficacia cum libertate concilianda tradant, ac defendant, sic tamen, ut nisi graviter plecti velint, à notanda adversâ opinione abstineant. Quod fuit utrique parti intimatum anno 1598. De hoc Decreto sic testatur ac scribit Andreas Duvallius Doct. Tom. 1. in 1. 2. Tract. de gratia, 9. 4. Cum à Clemente VIII. Doctorum examini reli-

R. P. Arjdek. Tom. II.

cta sit hæc controversia cum moderamine quâ neutra opinio hæresis, erroris, temeritatis, alteriusve qualificationis arguatur, ab omni asperiori dicto sedulo abstinebimus. Idem tradit Petrus Ledesma, in Præfat. ad Tractatum de Auxiliis.

In Decreto Pauli V. anno 1606. quod etiam accuratè adducit Spondanus in Historiæ Ecclesiæ prosecutione ad eundem annum his verbis. Paulus V. dissertationes de Auxiliis conticescere iussit, sanxique postmodum, ut utrisque, dum aliud decerneretur, liberum esset suam sententiam in Scholis modeste tueri, sed sine damnatione alterius partis. Decretum hoc confirmasse etiam Urbanum VIII. testatur fufius Joannes à S. Thoma Tom. 1. in primam 1. partem disput. 20. art. 6.

His etiam cum aliis consonat Sylvius Doctor Duacenus, in sua Præfatione monitoria ad primam partem S. Thomæ. Sita, inquit, Sanctitas præcepit ne quis in posterum, oblatâ de prædictis rebus tractandis occasione, contrariam sententiam sustinentes in censuram vocare, vel dictis perfringere ullo modo auderet.

Huc etiam facit Declaratio Innocentii X. ad calcem sui Decreti contra Augustinum Jansenii, quæ incipit, Caterum, cum tam Roma, quam alibi circumferantur quadam asserta, alia, manuscripta & forsan typis excusa Congregationum habitatum coram sal. record. Clemente VIII. ac Paulo V. super questione de Auxiliis &c. ubi decernit, dictis assertis, nullam omnino fidem adhibendam, neque ab alterutra parte, siue quocumque alio allegari posse vel debere, sed super questione prædictâ, observanda esse Decreta Pauli V. & Urbani VIII. suorum prædecessorum.

Notandum 2. Decretis Pauli V. Urbani VIII. &c. prohibitum esse in lucem edere Libros tractantes questionem illam de auxiliis, illam, inquam, non eam quæ contra hæreticos in ea materia disputatur. Pater hoc authentice ac compendiosè ex Decreto Alexandri VII. Romæ publicato anno 1657. 15. Septembris, in quo post prohibitas Epistolas Montalti &c. in calcem additur. Insuper cum hac occasione & prætextu in lucem prodeant plures libri continentes & tractantes materiam de auxiliis, nullâ prorsus petita, vel obtentâ licentiâ ab hac sacra Congregatione contra formam Pauli V. & Urbani VIII. prædec. suorum (quæ quatenus opus sit Sanctitatis suæ deniq. confirmat, innovat, & inviolabiliter observari mandat, sub censuris & pœnis in iisdem contentis) ideo illis inherendo dictos libros editos, & in futurum quomodolibet edendos, absque eo quod fiat de illis specialis mentio, ipso facto, & absque alia declaratione, pro expressè prohibitis haberi voluit, & decrevit.

Ex his aliisque toties, & tam graviter repetitis Pontificum Decretis, satis innotescit, quid judicandum sit de illis qui his non observatis audent in persequenda illa sententia talibus dictis, & censuris liberius indulgere.

Notandum denique breviter, circa hanc questionem de gratiæ efficaci, quod specialiter tractatur à Gregorio del Rio in libello cui titulus, Jansenismus per seipsum everfus. Si admittantur ut principia Jansenii quæ ibi proferuntur de Gratia Adami in statu innocentie, ejusque immunitate à concupiscentia, & natura gratiæ necessariò victricis absente omni concupiscentiâ: Inde sequi neque dari peccatum originale, neque ea quæ ad illud consecuta esse fides docet, quæ haud dubiè ipse Jansenius, & si qui sunt in hoc se-

D 2

ctatores

rs de
kin

theo-
logia

D. IV

ctatores fideliter admittunt : pro cuius rei distincta consideratione studiosum Lectorem ad dictum Tractatum utiliter remitto.

§. II.

De Justificatione, gratia Habituali, & Merito.

DE his singulis agitur Tomo I. Part. II. Controversia 8. & 9. pag. 131.

Ad Justificationem Fides requiritur, sed non sufficit. Utrumque est de fide, & definitur in Tridentino sess. 6. cap. 8. & can. 9.

Fides requisita ad Justificationem non est Fiducia de peccatis sibi per Christum remissis, ut volunt Lutherani & Calvinistæ. Talis fides de peccatis remissis, sine peculiari revelatione, est impossibilis: idque à Tridentino declaratur sess. 6. Can. 12. 13. & 14. De quo plura Tomo I. Part. I. Tract. II. cap. 2.

Homo non potest esse physice certus de sua iustitia, potest potius de aliena, ut Baptizans de iustitia infantis à se legitime baptizati. De sua iustitia tantum potest habere aliquam certitudinem moralem, fundatam in testimonio bonæ conscientie, quam ad Rom. 8. Apostolus agnoscit.

Meritum augetur per ea quæ augment actus nostri bonitatem, ut excellentia quæ oritur ex objecto meliori, ex circumstantiis intentis, ex actus exercendi difficultate, ex majori actus liberi intentione, & longiori duratione. Quia hæc reddunt actum moraliter nobiliorem, & pluribus actibus distinctis æquivalentem.

De merito inter Bajanæ damnatur 1. Vita æterna homini integro, & Angelo promissa fuit intuitu bonorum operum, & bona opera ex lege nature ad illam consequendam per se sufficiunt. 2. Sicut opus malum ex natura sua est mortis æternæ meritorium, sic bonum opus ex natura sua est vitæ æternæ meritorium. 3. Nec Angeli, nec primi hominis adhuc integri merita rectè vocantur gratia. 4. Pelagii sententia est, opus bonum citra adoptionis gratiam factum, non esse regni cælestis meritorium. 5. Ratio meriti non consistit in eo, quod qui bona operatur habeat gratiam, & inhabitantem Spiritum sanctum, sed in eo solum quod obedit divinæ legi. Ita Constitutio Pii V. Gregorii XIII. & Urbani VIII. quæ integra hic refertur supra Tomo I. Part. II. pag. 138.

§. III.

De auctoritate S. Augustini in materia de Gratia, & aliis.

VALDÈ magnam, & præ cæteris singularem esse S. Augustini auctoritatem cum aliis tradit Suarez de grat. prolog. 2. cap. 6. quem ait tantâ sapientiâ scripsisse, ut ejus sententia semper sit præferenda, nisi cum major Patrum aut Ecclesie auctoritas obstare videtur, quod raro, vel nunquam continget. Quia verò Theologo maximi momenti est, hæc in singulis solide discernere, ipsa Pontificum Decreta de illius Scriptis hic profereamus.

Constat ejus auctoritatem esse irrefragabilem, quoad Puncta quæ sunt à Conciliis & Pontificibus approbata ut vera, quæ habentur in Epist. Cælestini primi ad Episcopos Gallie apud Prosperum in fine operum ejusdem.

Primum est, In prævaricatione Adæ omnes animæ naturalem possibilitatem, id est, facultatem expeditam ad salutaria.

2. Neminem esse per se bonum, nec posse perseverare sine gratia.

3. Neminem bene uti Libero arbitrio nisi per Christum; adeoque omnia bona opera referenda esse ad Deum.

4. Omnes motus bonæ voluntatis esse à Deo.

5. Anathemati subesse eum, qui asserit gratiam Dei solum valere ad remissionem peccatorum, non ad ea vitanda.

6. Item, eum qui dixerit gratiam Christi solum juvare illuminando intellectum, non movendo immediatè voluntatem, & etiam eos, qui dicunt gratiam solum dare facile, non simpliciter posse.

Quoad alia varia habetur non simpliciter irrefragabilis: Hoc significat Cælestinus supra c. 12. ubi ait: Ne non alterere profundiores partes questionum quis pertractarunt Augustinus & alii, qui Hæreticis restiterunt. Hoc ipsum proficitur ipse August. L. de divo persev. c. 21. ubi sic habet: Neminem velim sic amplecti omnia mea ut me sequatur, nisi in iis in quibus me non errare perpexerit: nam propterea nunc facio Libros, in quibus opuscula mea retractanda suscepi, ut nec me ipsum in omnibus me secutum fuisse demonstrarem.

Hinc ita deducit Tostatus defensorii pag. 2. c. 17. Non ergo necesse est nobis quæcumque Augustinus dixit concedere. Et Melchior Canus de locis Theologicis C. 3. ait, stultum esse libris canonicis Augustini Opuscula æquare.

Hinc 2. Absque sufficiente fundamento Jansenius Iren. Tom. 2. L. proam. c. 13. 14. 15. generaliter omnibus Augustini Libris & assertionibus tribuit irrefragabilitatem contra sensum communem cæterorum DD. qui sæpè in interpretatione Scripturarum aperte recedunt ab Augustini sententia, v. g. de creatione mundi unico instanti.

Gelasius quidem Papa, dist. 15. c. 3. approbat omnia opera S. Augustini, sed solum generaliter, sicut etiam approbat opera Cypriani, in quibus tamen continetur error de rebaptizandis ab hæretico baptizatis; cuiusmodi approbatio (inquit Tostat.) est solum commendatio Doctrinæ alicujus Doctoris, ut eruditæ, præ, & Catholicæ, hoc sensu, quod non repugnet iis, quæ erant definita ab Ecclesia quando illa scribebatur. Martinus I. in Conc. Lateran. solum damnat eos, qui contradicunt communi Patrum sensui, non unius aliquando aut alterius in causa particulari.

Hæc, inquam, ex probatis auctoribus eo tantum consilio simpliciter annotamus, ne quis in alterutram partem nimium detrahendo aut attribuendo à Doctorum sensu aberret, nihil volentes ab his alienum auctoritate nostrâ constitui.

Hereses.

CONtra hanc Secundam Theologiæ totius Partem, adducuntur singulæ, & ex Conciliis Ecclesie, cum suis Auctoribus, refertur in fine Tomi I. pag. 145. sub hoc Titulo, Notitia generalis dogmatum ab Ecclesia damnatorum, ordine alphabetico sub his titulis, Beatitudo, pag. 147. Lex, Gratia, Peccatum, Meritum, &c. Item, pag. 135.